

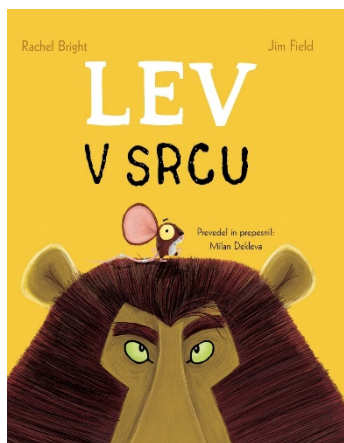
Utemeljitive nominacij za nagrado Vasje Cerarja 2022

Utemeljitive so pripravile članice komisije za nagrado Vasje Cerarja: Mateja Seliškar Kenda (predsednica), Nada Grošelj in Julija Potrč Šavli.

Federico García Lorca: *12 pesmi*. Ilustriral Gabriel Pacheco, prevedla Igor Saksida in Barbara Pregelj, Medvode: Založba Malinc, 2020.

Federico García Lorca je eden najbolj znanih španskih pesnikov, manj znano pa je najbrž dejstvo, da je pisal tudi pesmi za otroke. V slovenščini smo leta 2020 dobili prevod njegove otroške poezije *12 pesmi*, ki sta ga pripravila Igor Saksida in Barbara Pregelj. Pesmi se, kot je naspluh značilno za Lorcino poezijo, naslanjajo na ljudsko pesniško in glasbeno tradicijo, tako da je njihova zvočna podoba zelo pomembna. To sta prevajalca upoštevala in z odliko uporabila tako rime kot asonance, ki so pri Lorci še posebej pogoste. Prav tako jima je po vsebinski plati uspelo v slovenščino preliti motive iz izvirnika in na njih graditi, da sta jih še bolj približala slovenskim bralcem. Čeprav je knjiga *12 pesmi* prvenstveno namenjena otrokom, bodo nad izjemno kombinacijo zvočnega ujemanja in podob v enaki meri, morda pa celo še bolj, uživali odrasli bralci. Za konec pa še posebej dobrodošlo dejstvo, da gre za dvojezično izdajo in se lahko o mojstrskem dosežku prevajalcev prepričamo tudi v primerjavi z izvirnimi pesmimi.

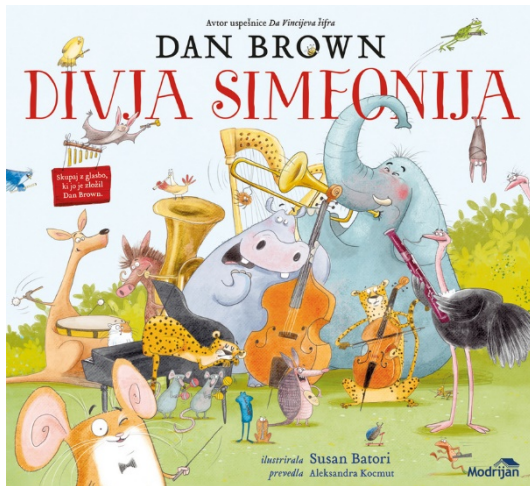
Rachel Bright: *Lev v srcu*. Ilustriral Jim Field, prevedel Milan Dekleva. Jezero: Morfemplus, 2018.

Rachel Bright: *Veveričji prepír*.

Ilustriral Jim Field, prevedel Milan Dekleva. Jezero: Morfemplus, 2021.

V dolgoletni karieri Milana Dekleve so prenekateri njegovi prevodi za mlade bralce do danes domala ponarodeli. Med slednjimi velja omeniti zlasti slikanice Julie Donaldson, kot so *Zverjasec*, *Zverjašček* in *Bi se gnetli na tej metli*, za prevod katere je leta 2010 prejel tudi Častno listino IBBY. Tudi sicer za najmlajše bralce najpogosteje prevaja verzna besedila, ki se jih loti z izrazito natančnostjo in jih duhovito prenese v slovensko kulturno okolje.

To velja tudi za slikanici *Lev v srcu* in *Veveričji prepír* mlajše angleške avtorice Rachel Bright in ilustratorja Jima Fielda, ki ju v prevodu odlikujeta rahločutnost in pronicljiva povezanost z izvirnikom. *Lev v srcu*, šaljiva pripoved o premagovanju strahu ter o prijateljstvu med mogočnim levom in levjesrčnim miškom, v slovenščini spretno ohranja pesniško širino izvirnika že v sami metrični strukturi, ki ji prevajalec sledi od prvega do zadnjega verza. Virtuoznost prevoda se nadalje izkazuje tudi v melodičnosti jezika, ki pa nikoli ne deluje prisiljeno, ampak povsem naravno in neizumetničeno. To so tudi odlike prevoda slikanice *Veveričji prepír*, ki najmlajše bralce skozi razburljivo in zabavno pripoved spodbuja k razmisleku o prijateljstvu, tekmovalnosti in reševanju nesoglasij. Prevajalec vseskozi ostaja zvest izvirniku, obenem pa s posrečeno uporabo frazemov pripoved o požrešnih veveričkih Cirilu in Metodu še dodatno razgiba. S simpatičnimi besednimi igrami besedilo v slovenščini deluje sveže in sodobno, zaradi česar lahko v njem uživajo tako najmlajši kot nekoliko starejši bralci.

Dan Brown: *Divja simfonija*. Ilustrirala Susan Batori, prevedla Aleksandra Kocmut. Todraž: Modrijan, 2021

Avtorja *Da Vincijeve šifre* in še več uspešnih kriminalk, ki so ji sledile, to pot spoznavamo kot pisca slikanice in celo kot skladatelja. Za slikanico je besedilo razmeroma dolgo, saj obsega 208 verzov (če štejemo tudi naslove), porazdeljenih med uvodni nagovor in 19 pesmi, ki so naslovljene po živalih. V njih avtor s simpatijo opisuje pisan zverinjak od eksotičnega geparda do domače mucke, od morskih živali do gozdnega pajka. Na koncu vsake pesmice je podan še prozni »nauk«. Vse sledijo isti rimani in metrični shemi: uporabljena sta – mestoma nekoliko svobodnejši – jambski četverec in rima *aa bb*. Isto formo je suvereno uporabila prevajalka Aleksandra Kocmut, tako da je prevod že formalno zvesta odslikava izvirnika. Verodostojno pa je poustvarila tudi avtorjevo besedno igrivost in inovativnost: pogledjmo prvo pesem *Ptičja dobrodošlica*, kjer so ptičji glasovi (*Honking, hooting, chirping, peeping, / Squawking, tweeting, cooing, cheeping*) označeni s pristnimi slovenskimi izrazi: »Petpedi, kuku, čivčiv, / ciciri, krakra, pivpiv.« Poigravanja z besedami sicer niso poustvarjena povsod, vendar nam živo in verodostojno prenesejo okus izvirnika. Po drugi strani se prevajalka od Brownove ubeseditve občasno tudi odmakne, kakor pač v slovenščini narekujejo sobesedilo, čut za duhovitost ali rima – toda ti odmiki, čeprav včasih drzni, so vselej dobro premišljeni in skladni s pomenom izvirnika. Primer je pesmica *Gepard gre na lov*, kjer je angleški odlomek *In a heartbeat, she can shift / From super-slow to super-SWIFT!* prepesnjen kot: »V trenutku gepard spremeni se / iz čolna z vesli v turbogliser.« Sočno, zabavno, brez slehernega namiga, da gre za prevod, obenem pa zvesto izvirnemu sporočilu – tako kot celotno besedilo.